

Nettirasismi haasteena tulevaisuudessakin

Vähemmistövaltuutettu on julkaissut toimintakertomuksen vuodelta 2006. Viime vuonna yleisenä suuntaviivana vahvistui syrjintään ja epäasialliseen kohteluun liittyvien yhteydenottojen määrän suhteellinen lisääntyminen asiakastyössä. Esimerkiksi vuonna 2003 syrjintään ja epäasialliseen kohteluun liittyvien yhteydenottojen osuus oli 27 % kun se vuonna 2006 oli noussut jo 48 %:iin. Yhteydenottoja asiakkailta tuli yhteensä 1325 ja asiakastapauksia toimistossa käsiteltiin yhteensä 645.

Nettirasismiin puututtava käytännön toimin

Vuonna 2006 esillä oli enenevässä määrin internetissä esiintyvä rasistinen kirjoittelu, johon puuttumiseen ja ehkäisemiseen liittyvät keinot ovat viime aikoina olleet keskustelun kohteina. Vähemmistövaltuutettu katsoo tärkeäksi, että ihmisen perusarvoa loukkaavaan ja tarkoituksellisesti vihamielistä ilmapiiriä lietsovaan kirjoitteluun myös internetissä pitäisi pystyä puuttumaan käytännön toimin. Internet on yhä keskeisempi vaikuttaja.

Yhdenvertaisuuslaki jo sinänsä antaa keinot puuttua internet -kirjoitteluun, jossa luodaan henkilöä tai ihmisryhmää uhkaava, vihamielinen, halventava, nöyryyttävä tai hyökkäävä ilmapiiri. Tällainen on yhdenvertaisuuslain kielttävää häirintää. Vähemmistövaltuutetun aloitteesta ylläpitäjät ja palveluntarjoajat ovat sulkeneet selkeästi rasistisia sivustoja sekä siivonneet keskustelupalstoja vastaavista viesteistä.

Ennaltaehkäisyssä ja torjunnassa palveluntarjoajien ja ylläpitäjien oma-aloitteinen toiminta sekä nopea reagointi keskustelupalstoilla ja sivustoilla esiintyvään rasismiin on keskeistä. Palveluntarjoajien ja ylläpitäjien itsensäätely tuottaakin aika-ajoin toivottuja tuloksia. Vähemmistövaltuutettu pitää kuitenkin tarkemman selvittämisen arvoisena valtiosyyttäjä Mika Illmanin esittämää ajatusta valvonnan tiukentamisesta nettikeskusteluissa ja sen asettamista velvoitteeksi myös lainsäädännöllisesti. Palveluntarjoajien vastuu voidaan kuitenkin toteuttaa muutenkin kuin rikosoikeudellisesti.

Maahanmuutto lisää yhdenvertaisuusvalvonnan merkitystä

Syrjiviin rakenteisiin puuttuminen ja esimerkiksi nettirasismin kaltaiseen näkyvään, perusoikeuksia koskettavaan ja lainsäädännöllisesti haasteelliseen ilmiöön puuttuminen edellyttää mahdollisuutta pitkäjänteiseen tutkimus-, selvitys- ja tiedottamistoimintaan. Vähemmistövaltuutetun toimiston resurssit on tähän nähden koettu riittämättömiksi.

Vähemmistövaltuutettu katsoo, että maahanmuuton yhä lisääntyessä hallituksen työperäisen maahanmuutto-ohjelman myötä, maahanmuuttajien ja etnisten vähemmistöjen yhdenvertaisuuden toteutuminen vaatii samansuhteista satsausta perusoikeuksien valvontaan ja syrjintään puuttumiseen.

Kokonaisuudessaan vuosikertomus on luettavissa www.vahemmistovaltuutettu.fi.

Lisätietoja: suunnittelija Antti Rechartt, 010 60 49200, antti.rechartt@mol.fi